

28.12.2018.

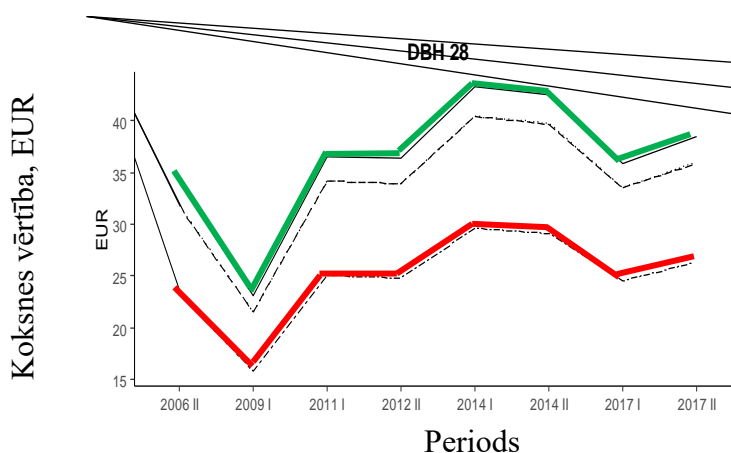
Audzū uz kūdras augsnēm vētru bojājumu riska novērtēšanas rīka izstrāde"

(Nr. 1.1.1.1/16/A/260)

Vēja bojājumu finansiālās ietekmes skuju koku audzēs analīze

Projekta realizācijas ietvaros analizēta vēja bojājumu (stumbra lūzumu dažādā augstumā) ietekme uz stumbra koksnes monetāro vērtību. Konstatēts, ka bojājumiem resgalī (līdz 3m augstumam), kādi var rasties gan kokam lūstot, gan izgāžoties ar saknēm, ietekme ir nozīmīga un statistiski būtiska (attēls). Par iegūto rezultātu sagatavots publikācijas manuskripts.

Sagatavojot datu materiālu, kas nepieciešamas pētījumā plānotā vēja bojājumu finansiālās ietekmes novērtēšanas rīka izstrādei, veikti aprēķini par bojājumu varbūtību un to radītajiem zaudējumiem audzes aprites ciklā dažādas bonitātes skujkoku audzēs. Ņemot vērā, ka bojājumu varbūtība nozīmīgi palielinās līdz ar koku augstumu, gara aprites cikla (galveno izmantošanu plānojot pēc mērķa caurmēra) pielietošana rada būtiskus zaudējumus: ekvivalentie ikgadējie ieņēmumi (4% likme) vēja bojājumu dēļ samazinās par 58% salīdzinot ar scenāriju, kurā bojājumi audzēm nav. Turklāt šāda ietekme konstatēta gadījumā, ja vēja klimats saglabājas nemainīgs – bet nākotnē sagaidāms, ka tas var pasliktināties (teritorijas vēja bojājumu draudu klase pieaugt no 14, kas izmantots aprēķinā, uz 15) – līdz ar to var sagaidīt, ka vētru finansiāla ietekme būs vēl nozīmīgāka. Tādēļ ir rekomendējams šo ietekmi ņemt vērā un nodrošināt tādu normatīvo regulējumu, kas veicina audžu ātrāku mērķa caurmēra sasniegšanu: veicināt gan ātraudzīgu genotipu (selekcionēta stādmateriāla) izmantošanu, gan zemāku sākotnējo un jaunaudzū biezumu.

Nebojāta (zaļā līnija) un resgaļa daļā vēja ietekmes dēļ bojāta (sarkanā līnija) stumbra koksnes vērtība periodos ar atšķirīgu koksnes cenu